

अभियान

ABHIYAN WEEKLY साप्ताहिक

abhiyan.weekly@yahoo.com

वर्ष : ३५ / अंक : ३१ / २०७५ जेठ ४ गते शुक्रबार

अभियान साप्ताहिक वेबसाइट पनि
www.abhiyanweekly.com

साप्ताहिक

/ 18 May, 2018 / मूल्य रु. १०/-

होला त निझी कलेजलाई कारबाही

काठमाडौं। केपी ओली नेतृत्वको सरकारले यातायात खारेपछि पहल गरेको छैन। प्रत्येक क्षेत्रमा सिन्डिकेट कायम रहेको छ। अब हुँदा हुँदा मेडिकल क्षेत्रमा समेत सिन्डिकेट लागु भएको छ। त्रिभुवन विश्व विद्यालय चिकित्साशास्त्र अध्ययन संस्थानको एमडी एमएम तहमा नयाँ विद्यार्थी भर्ताले लागि निझी मेडिकल कलेजहरूले सरकारले तोकेभन्दा १६ लाख रुपैयासम्म बढी असुल गर्न खोजेको भन्दै विद्यार्थीहरू विशेषज्ञ उत्तिका छन्। विद्यार्थीहरूले सरकारले निर्धारण गरेकै

>>> बाँकी ८ पेजमा

मधेस देश कहाँ छ प्रधानमन्त्रीज्यू ?

काठमाडौं। भारतका प्रधानमन्त्री जानकी मन्दिरको दर्शनपछि अभिनन्दन ग्रहण गरेर धन्यवाद दिई थिए। केपी ओली समेत स्वागत र सत्कार गर्न जनकपुर पुगेका थिए। १२ जिल्लाबाट ल्याइएका जनताको भीड थियो। त्यही भीडको बीचमा मधेस देशमा मोदीको स्वागत छ, क्रि मधेसका व्यानर हात हातमा बोकेका व्यक्ति पनि थिए।

र, कमिज भारतीय झण्डको र टोपी नेपालको झण्डा
>>> बाँकी ८ पेजमा

प्रदेश २ का मुख्यमन्त्री राउतलाई सचेत गराउ मोदी भ्रमणमा चुक्यो केउद सरकार

समन्वय गर्न प्रदेश मन्त्रिपरिषदलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्ने र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्न सम्बन्धित मन्त्रिपरिषदको कर्तव्य हुनेछ भन्ने उल्लेख गरिएको भएपनि प्रदेश नं. २ का मुख्यमन्त्री राउतलाई आजसम्म संघीय सरकारले कुनै निर्देशन दिन सक्ने छैन। संविधानको धारा २३२ को उपधारा ३ मा कुनै प्रदेशमा देशको सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रियता वा स्वाधिनितामा गम्भीर असर पर्ने कार्य भएमा राष्ट्रपतिले त्यस्तो प्रदेश मन्त्रिपरिषदलाई र प्रदेशसभालाई बढीमा ६ महिनासम्म निलम्बन गर्न वा विघटन गर्न सक्ने व्यवस्था संविधानले गरेको छ। प्रदेश नं. २ का मुख्यमन्त्री र अन्य पदाधिकारीहरूबाट मोदी भ्रमणमा भएका कार्यहरू राष्ट्रिय स्वाधिनिता विपरित भएको भन्दै नेपाल वारका पूर्व अध्यक्ष >>> बाँकी ८ पेजमा

बल्ल भयो पार्टी एकीकरण

काठमाडौं। गत असोज १० गते नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रबीच पार्टी एकीकरण गर्ने सहमति भएको थिए। सहमति भएको आठ महिना पछि पार्टी एकीकरण भएको छ। पार्टी नै एकीकरण गर्ने सहमति गरेर प्रतिनिधिसभा, प्रदेशसभा र राष्ट्रियसभाको निर्वाचनमा गरेका हुनाले उनीहरूले तिनै तहमा बहुमत ल्याएका छन् भने मुलुकमा रहेको संघीय सरकारमा दुवै दलले प्रतिनिधित्व गरेका छन् भने सात प्रदेशमध्ये ६ वटा प्रदेशमा उनीहरूको बहुमतको प्रदेश सरकार रहेको छ।

पार्टी एकीकरण गर्ने सहमति भएपनि पटक पटक एकीकरणको मिति पछि सार्व गणपनि दुवै दलका नेताहरूले एकीकरण भएर छोड्ने उद्घोष गरिरहेका छन् तर सरकारमा

'ओलीको राष्ट्रवाद सुपर लम्पसारवाद'

काठमाडौं। नेपाली काग्रेसका युवा नेता एवं सांसद गगन थापाले प्रधानमन्त्री केपी ओलीको राष्ट्रवाद नामिको टिप्पणी गरेको छ। सांसद थापाले भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको नेपाल भ्रमणमा होस् वा भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको नेपाल भ्रमणमा होस् माओवादीबाट मन्त्री बनेकाहरूलाई बेवास्ता गरिएको भन्दै अरुण तेसो जलविद्युत आयोजनाको शिलान्यास कार्यक्रममा उर्जा तथा सिंचाई मन्त्री वर्षामान पुनर्लाई नबोलाई सचिवलाई मन्त्री बनेकाहरूलाई बनेकाहरूलाई भन्दै पुनर्ले समेत आपत्ति जनाएका छन्। काठमाडौं महानगरपालिकाले भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीलाई गरेको नागरिक

कामहरूमा माओवादी केन्द्रबाट मन्त्री बनाइएका

>>> बाँकी ८ पेजमा

देउवा र पुष्कमल दाहालको भारत भ्रमणलाई तपाईंले सिंगडा खाँडै हुँडा टेकी लम्पसार पर्न भारत गएको भन्ने तपाईंले लगाएको आरोपको स्मरण गर्ने कि नगर्ने? सोही क्रममा सांसद थापाले भन्ने एमाले युवाहरूले भारतीय दुतावास अगाडि प्रदर्शन गर्न पाउने तर आज कसैले आफ्नो पार्टी कार्यालयमा व्यानरसम्म राख्न नपाउने? कसैले शान्तिपूर्ण >>> बाँकी ८ पेजमा

कुट्टनीतिक मर्यादाको खिल्ली उडाइयो

काठमाडौं। भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी नेपाल भ्रमणमा रहेका बेला (बैशाख २८ र २९) भारतीय जनता पार्टीको सांसद किर्ति आजादले जनकपुर सुगौली सन्धीका कारण दुई सय वर्षको लागि नेपाललाई दिएको र अब मोदीले जनकपुरलाई भारतमै फर्काउनुपर्दछ भनेर दिवट गर्ने निर्दीय कार्य हो। नेकपा एमालेसहितका केही पार्टीहरूले त्यसको कडा विरोध जनाएका छन् भने प्रधानमन्त्री केपी ओलीले संसदमा जावाफ दिई भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीले नेपालको अखण्डतालाई सम्मान गर्न आफु जिम्मेवारी भएको जावाफ दिनुले आजादको अभियक्तिको कुनै औयित्य नभएको बताएका छन्।

संसदमा जावाफ दिई प्रधानमन्त्री ओलीले भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीको जनकपुर भ्रमणमा केही कुट्टनीतिक मर्यादा विपरितका

कायम भएको बताउँदै नागरिक अभिन्दन वा त्यस सन्दर्भमा अभियक्ति भएका कुरा राष्ट्रिय मर्यादा विपरित भएका छन् त्यहाँ कमजोरी प्रस्तुत भएको भन्दै अनुभवको कमीका कारण त्यस्तो भएको होला भनेका छन्। मोदीको अभिन्दनका क्रममा प्रदेश नं. २ का मुख्यमन्त्री लालबाटु राउतले संविधानले मधेशीलाई विभेद गरेको र त्यसका विरुद्ध संघर्ष जारी रहेको अभियक्ति दिएका थिए। राउतले उक्त अभियक्तिको चौतरी आलोचना भएपनि संसदमा जानकारी गराउँदै प्रधानमन्त्री ओलीले नेपालको अखण्डतालाई चुनौती दिने केही भारतीय र केही नेपालकै व्यक्तिबाट व्यक्त

>>> बाँकी ८ पेजमा

११
वार्षिक व्याजदर

prabhu Bank

महानगरको भूषाचार अस्तित्वारमा

काठमाडौं। सय दिनमा एक काम गर्नु भन्ने महानगरका मेयर विद्यासुन्दर शाक्यले एउटा पनि काम गर्न सकेनन्। बरु रानीपोखरीको पुनर्निर्माण, काठमाडूपको पुनर्निर्माण र पुराना बसपार्कमा महल बनाउने ठेकेदारी र नक्सालको हिल्टन होटलको बाटो मियेको र मापदण्ड विपरित निर्माण भइरहेको हिल्टन होटलका मारवाडी मालिकसँग कमिशनमा पो बिकेछन्।

यतिले पनि नपुगर यतिवला बाटो बढाउ ब्रुमर ठेका सदर गर्ने काण्डमा मेयरसाथ फसेका छन्।

उनले टेण्डरको बढी मूल्यमा सप्लाइ गर्ने कम्पनीका लागि सार्वजनिक खरिद नियम मियेर ठेका सदर गरेका छन्। सात टेण्डर परेकोमा कम कबुल गर्ने प्यास सिंह एउट सन्त जेरीआज, काल इन्कर्पोरेटेड प्राले जेपी गुरु नानकजस्ता कम्पनीलाई नदिई संवेदन्दा बढी अर्थात तेश्री नम्बरको १ करोड ७५ लाख बढी बोलकबोल गर्नेलाई यो ठेका दिने प्रज्ञव मेयरले गरेका छन्।

महानगर स्तो भन्दै पहिले नै ढेलोभो ब्राण्डको इटालियन ब्रुमर आयात गर्न प्रस्ताव गरेको र ढेलोभो नै खरिद गर्न पहिले

>>> बाँकी ८ पेजमा

१ वर्षे मुद्रिति खातामा

आकर्षक व्याजदर

तपाईंको विश्वासलाई
उच्चतम प्रतिफलको सम्मान

बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल। फोन : ०१-४७८८८५०००
ईमेल : info@prabhukbank.com | टोल फ्रि नं. ९६६००१०७७७७
www.prabhukbank.com

UN promotes B&R initiative

Ahmad

THE US is vehemently opposed to the project. The Europeans are eyeing the project with a lot of skepticism and doubt. And neighbor India fears the project would overwhelm it politically, economically and strategically. But the U.N. believes that China's Belt and Road project is what the developing world needs to lift itself out of its centuries old state of poverty.

Indeed as Colum Lynch says in his article China Enlists U.N. to Promote Its Belt and Road Project (published on May 10, 2018 in the Foreign Policy magazine), the UN support for the Chinese project comes as US, Europe and India stand opposed to it. True enough, speaking at an African Union summit in Addis Ababa, Ethiopia, last July, United Nations Deputy Secretary-General Amina Mohammed told African leaders if they wish to boost their economies and end decades of strife they should sign up to participate in China's Belt and Road Initiative—a plan to invest a trillion dollars or more into the construction of ports, roads, and railways across dozens of countries from East Asia to East Africa.

"We must work to take advantage of one of the world's largest infrastructure initiatives," Mohammed urged at the summit's opening ceremony. "This is an opportunity not just to provide alternatives to silencing the guns for our people but one that will keep our assets both human and natural on the continent building our tomorrow today."

In speech after speech, top U.N. officials, including Secretary-General António Guterres, have sung its praises portraying the Belt and Road Initiative as a vital pillar in a U.N.-sponsored

plan to tackle poverty around the world by the year 2030. The Chinese initiative, Guterres said in a speech before the Belt and Road Forum in Beijing in May 2017, holds "immense potential" and promises greater market access for "countries yearning to become more integrated with the global economy."

The United Nations as Colum Lynch puts it has embraced the Belt and Road, which offers the prospect of trillions of dollars in desperately needed infrastructure investment at a time when the United States is cutting back foreign assistance. "It's an international stamp of approval to the Belt and Road Initiative at a time when it is under fire," Lynch quoting a China scholar Elizabeth Economy who is a member of Council on Foreign Relations and author of The Third Revolution: Xi Jinping and the New Chinese State.

By joining up with China, U.N. officials contend, they can help ensure that the benefits of Chinese investment trickle down to the world's poorest and help alleviate poverty. "The United Nations cannot ignore or be passive about this global plan," said a spokesperson for the U.N. Development Programme, which has a policy of not naming their spokespersons. China formally unveiled its Belt and Road Initiative in 2013, outlining a staggeringly ambitious plan to link China by sea and land to more than 60 countries across Asia, Europe, and Africa. The blueprint reimagines ancient Silk Road trade routes that linked Eastern merchants and Western markets. There is a land-based belt, across Central Asia to Western Europe, and a maritime Silk Road snaking across the Indian Ocean to the Mediterranean. In a July 7, 2016, meeting with

then-U.N. Secretary-General Ban Ki-moon, Chinese President Xi Jinping argued that the Belt and Road project could help the U.N. implement its 2030 Agenda for Sustainable Development, a set of ambitious sustainable development goals, including the eradication of poverty.

Lynch says for years, political appointees from Britain, France, and the United States have held monopolies on the top U.N. humanitarian, peacekeeping, and political jobs. But according to him since 2007, China has held the top position in the Department of Economic and Social Affairs, or DESA, long considered a U.N. backwater that organized conferences and wrote economic case studies for poor countries. Under Chinese leadership, the department, which is currently led by former Chinese Ambassador Liu Zhenmin, bolsters Beijing's claim to global leadership in development, according to several U.N. officials and diplomats.

In May 2016, China signed a 10-year agreement with the U.N. to invest \$20 million a year into a U.N. Peace and Development Trust Fund, half of which would be earmarked for programs that support U.N. sustainable development goals. Under the terms of the arrangement, the fund's steering committee advises the U.N. secretary-general on projects. Zhenmin and three Chinese government officials sit on the steering committee.

Following the establishment of the fund, China's State Information Center asked DESA to conduct a study into how the Belt and Road Initiative could help the U.N. meet its development goals. In June 2016, Pingfan Hong, a Chinese national who serves as one of DESA's top economists, conducted the study, concluding the "essential spirit"

of the Belt and Road Initiative was "to a large extent in line" with the U.N. blueprint for reducing global poverty by the year 2030.

In September, 2016, Helen Clark, then administrator of the U.N. Development Programme, signed the first Memorandum of Understanding with China, pledging cooperation on the Belt and Road. At the time, Clark was in the heat of a campaign for U.N. secretary-general and was seeking China's support in the vote, which ended on Oct. 6 of that year. In a response to questions posed by Lynch, Clark wrote that "the Belt and Road Initiative represents a powerful platform for economic growth and regional cooperation, involving more than 4 billion people, many of whom live in developing countries. It can serve as an important catalyst and accelerator for the sustainable development goals."

Asked if China urged her to support its initiative during the campaign, Clark says, "There was absolutely no, repeat—absolutely no, connection with my campaign to be UNSG — no mention by China, no mention by me."

Clark says the decision to sign the memorandum of understanding came from the Regional Bureau for Asia and the Pacific. But Clark added: "I take responsibility for agreements signed on my watch, albeit it was on the advice of UNDP staff. I agreed to the MOU because of the importance of advocating for incorporation of human development benefits in the Belt and Road initiative."

The UNDP has also produced a cartoon advertisement promoting the Belt and Road. And other parts of the United Nations, like the Office of the U.N. High Commissioner for Refugees, which signed its own

cooperation agreement with Beijing last summer, have seen a spike in Chinese funding in the past year. An international conference in Vienna on Belt and Road in September 2017 was hosted by the U.N. Industrial Development Organization.

China's ambitious plans address an undeniable need for investment across Eurasia; developing Asia alone needs at least \$26 trillion in new investment in power plants, roads, and the like, according to the Asian Development Bank.

And while entities such as the ADB and the World Bank are investing in infrastructure projects across the region, their outlays pale in comparison to the trillion-dollar visions in Beijing. "From the U.N. perspective, China not only brings money to the table, it brings energy, it brings initiative, and it brings the capacity," Economy notes, saying that the overwhelming majority of projects are run by Chinese companies. "They can deliver. They've got ideas, they've got the plans, and they can implement."

Economy acknowledges that there are shortcomings in China's infrastructure plan. It includes weaker environmental standards, and in many cases the projects Beijing pushes don't always match what the recipient countries need. And Chinese state-owned firms so far dominate most of the activity on the Belt and Road. Still, it could help meet a desperate need for new investment, and Economy urges the United States and its partners to work with China to upgrade standards and attract international private-sector companies to join the effort.

"We should work with China to make this better," she says. "We don't have an alternative."

India Sabotaging SAARC summits

Roshan

SOUTH Asian Association for Regional Cooperation (SAARC) summits are usually held biennially hosted by a member state in alphabetical order. The member state hosting the summit also assumes the Chair of the Association. The 18th SAARC Summit was held in Kathmandu, Nepal in 2014. The 19th SAARC Summit, which was scheduled to be held in Pakistan in November 2016 was sabotaged by India not only by refusing itself to attend that, but it had also pressured Bhutan, Bangladesh, Nepal and Afghanistan not to attend the summit. As a consequence, Pakistan and the SAARC Secretariat had to cancel that summit. India had refused to attend the 19th Summit by blaming Pakistan for supporting cross border terrorism in Kashmir, although it is a well known fact that India does so to undermine Kashmiris' indigenous peaceful freedom struggle by wrongly equating it with terrorism just to squeeze the international support of the Kashmiris' demand for

their right self-determination as promised to them by the United Nations Security Council (UNSC) through its resolutions of 1948/49.

By doing such propaganda India also aims to undermine Pakistan's international standing to negatively influence major powers' and regional friends' relations with Pakistan. By blaming Pakistan for supporting terrorism, India also aims to mask its own strategy of sponsoring terrorism in Balochistan using Afghan soil to destabilize the province and to disturb working on the China-Pakistan Economic Corridor (CPEC). As done in 2016, India is also likely to sabotage the 20th SAARC Summit which was earlier scheduled to be held in Pakistan in 2018. This is indicated by the recent statements of Indian leaders as was published in the Daily Times, Pakistan on 9 April 2018. During a recent visit of the Nepalese Prime Minister Khadga Prasad Sharma Oli to India, in a discussion with him about organizing the 20th SAARC

Summit in 2018 by Pakistan, Indian PM Modi said "in view of cross border terrorism in the region, it is difficult to proceed with such initiatives," Indian Foreign Secretary Vijay Gokhale told reporters, according to the Times of India. During his visit to Kathmandu in March 2018, Pakistan PM, Shahid Khaqan Abbasi had sought Nepalese PM Sharma Oli's support for convening the SAARC summit in Islamabad this year.

Despite Pakistan's sincere efforts to hold the upcoming SAARC Summit as its Chair and other SAARC member states' willingness to make the SAARC summits a success story for their common benefit, India is again playing a negative role of trying to scuttle the holding of the 20th SAARC summit as well. As mentioned above, apart from giving signals of its likely refusal to attend the summit being held in Pakistan this year, using India's economic leverage, Modi is again trying to convince the other member states to decline attending the

summit. And, India is sabotaging the SAARC summits just for promoting its anti-Pakistan propaganda to harm Pakistan and Kashmiris' interests. By taking such a negative approach, the Indian PM, Modi thinks that by sabotaging big regional events like SAARC summits being held in Pakistan, his blame game against Pakistan will be heard more at international level. Mr Modi is also fighting a major regional economic project like the CPEC. But, Modi led India will not succeed in its negative regional politics, as the world knows about Pakistan's major positive role played in fighting terrorism in the region and also because these days the world is interested in mutual cooperation in economic oriented projects such as the CPEC, rather than pursuing negative politics and nurturing old enmities.

In view of the above, the regional countries as well as the world powers need to look at the negative politics, which India is doing in the region to disturb SAARC member States mutual

relations and create divisions in the South Asian region to harm its economic integration, instead of working for its cohesion. And, Modi is himself spearheading this effort to harm Pakistan's interests and to discredit the Kashmiris' just freedom struggle. While doing so, India is also ignoring the common interest of SAARC member states by hampering their working together for their collective economic benefit which amounts to negating the SAARC objectives. In the light of the foregoing, it will be good for the South Asian region if India gives up its negative politics and plays a positive role by attending the upcoming SAARC summit to make it a success. In this regard, it is suggested to other SAARC member states to worry about their peoples' benefits related to SAARC oriented economic integration, shun India's pressures and attend the 20th SAARC Summit, being held in Pakistan this year. Also, they should advise India to attend Summit instead of pressuring them to decline attending the same.

केपी ओलीको सपना बिपना बन्ला ?

• राजन कार्कि

rajan2012karki@yahoo.com

केपी ओली सडकमा हुन कि संसदमा, मन्त्रीमा हुन् कि सरकार प्रमुख बन्नु, उनी कडा बोल्न, चटपटे बोल्न र आमनागरिको मन आफूतिर खिच्चि सिपालु छन् । पहिलोपटक प्रधानमन्त्री बन्दा उनले हरेको घरघरमा ग्यास पाइप जोडिएने, हावाबाट बिजुली निकाल्ने, चुच्चे रेल र पानीजहाज चलाउनेसम्मका सपना देखाए । दोश्रोपटक प्रधानमन्त्री बनेका छन्, शक्तिशाली प्रधानमन्त्री, यतिबेला उनी शान्ति, सम्बृद्धि र सुशासनका सपना देखाइरहेका छन् । भारत र चीन नेपालमा रेलवे जोड्न र पानीजहाजको सुविधा दिन प्रतिस्पर्धा गरिरहेका छन् । ओलीले निकै सपना देखाएका छन्, ओलीको सपना देशको सपना पनि हो, ओलीको सपना बिपना बन्ना ?

देशका सामु राजनीतिक समस्या छैन । ५ वर्षका लागि राजनीतिक प्रतिस्पर्धा सकियो । त्वसपछि हुने आवधिक चुनावका लागि दलहरूले जनताप्रतिको जिम्मेवारी पूरा गर्न समय हो यो ।

अब अलमलिनुपर्ने र रलमलिनुपर्ने कुनै कारण छैन । प्रधानमन्त्री शक्तिशाली भएका छन्, उनले सुशासन र सम्बृद्धिका लागि काम गर्नु भन्ने कबुल पनि गरेरै हुन । त्यो कबुलितर नलागेर पार्टी एकताको गईजात्रा देखाइरहनु प्रधानमन्त्रीको कमजोरी हो । एकता गर्न सकिन्न, सम्पव होला, तर पार्टी एकताका कारणले देशको शान्ति, सम्बृद्धि र सुशासनमा किन बाधा पारिरहेका छन् ? पार्टी एकता देशको अपरिहार्य कुरा होइन, त्यो पार्टी पार्टीवीचको आपसी मामिला हो । देशको मामिला, जनताको अपेक्षामा आफूलाई ढाल्नु र सेवकका रूपमा प्रस्तुत हुन जरूरी छ । एमालेको नेतृत्वमा बनेको माओवादी केन्द्र सहितको सरकारले आफ्नो बाटो बिराइरहेको छ ।

५ वर्षको कार्यकाल हो यो सरकारको । संक्रमणकालीन मुद्दाको फर्स्टटोडेखि सुशासन र सम्बृद्धिमा देखिएका अवरोधहरूको सामना गर्नुँच । प्रधानमन्त्रीका लागि निर्मम निर्णय र निगरानी गर्न बेला हो यो । यस्तै याँली बाँली गर्न हो भने ५ वर्षको समय यसै बित्सक्छ । २०६३ सालको परिवर्तन र २०७२ सालको संविधान तथा संविधानको कार्यान्वयनले तात्काव अन्तर केही नल्याउन पनि सक्छ ।

देश विकास कुरिरहेको छ, जनता जीवनस्तरको सहजता खोजिरहेका छन् । देश र जनतालाई यति ढूला ढूला सपना बाँडिएको छ कि सपनाको त खातै लागिसक्यो । पहिले देखाएका सपना पूरा भएका छैन, अब जलमार्ग र रेलमार्गको सपना देखाइएका छन् । यता सपना देखाउने, उता एकदोस्ताप्रति शंका गरेर पार्टी खिच्चो मिलाउन नसक्ने । सत्ताधारीले ५ वर्षका लागि महाराजा भएँ भन्नानेका छन् । तिनको क्रियाकलापले यस्तै अनुभूति भएको छ । उत्तरदायित्व यसरी हाँस न कुखुराको चालले पूरा हुनसक्दैन । त्रुतीपूर्ण अवसरका दिनहरू धमाधम बिल थालेका छन् ।

सम्स्या र लथालिङ्गे चाला कुनै एक क्षेत्र वा संस्थामा मात्र छैन । शिक्षा

क्षेत्र पुरै राजनीतिकरण भएको छ भने स्वास्थ्यक्षेत्रमा आराजकता छ । न्यायदेखि पराराष्ट्रसम्म, व्यापारदेखि उद्यमसम्म, राज्यका सबै तह र तप्का, सञ्जालभिरि सिण्डकेटको जज्जाल नभएको र सेटिडमा कानुन मिच्चे र राज्यदोहन गर्ने काम रोकिएको छैन । युवा निकासी गर्ने र यही नाममा मानव बेचबिखनसम्मका अपराध खुलेआम भझरहेका छन् । हिजो सिंहदरवारबाट हुने गरेको भ्रष्टाचार अव रथानीय ७ सय ५३, ७ प्रदेश सरकार र १ केन्द्रीय सरकारसहित ७ सय ६१ सरकारमा क्यान्सरको किटाणुजसरी फैलिन पुगेको छ ।

सानो उदाहरण, काठमाडौं महानगरपालिका, यसका मेयरले सय दिनमा १ सय १ काम गर्नु भनेर राजधानीवारीसँग भोट माँगे । वर्ष दिन भयो उनको कार्यकाल, एउटा पनि काम हुनसकेको छैन । उल्टै महानगर त भ्रष्टाचारनगर पो हुनपुग्यो । राजधानीको यो हालत छ भने बाँकी स्थानीय सरकारको बेहाल करस्तो होला ?

राजनीतिक क्रान्ति सकियो भनेर बुरुलुक बुरुलुक उफ्रनेहरूकै मुखबाट अव आर्थिक क्रान्ति गर्न समय आएको उद्घोष गरिरहेकै छन् । राजनीतिक क्रान्ति सकिएको हो भने फेरि मुलुक त्यही राजनीतिक द्वन्द्वको भूमिरीमै किन फन्को मारिएको छ । आर्थिक क्रान्तिको समय आएको हो भने आर्थिक क्रान्ति सुरु गर्नका लागि किन भद्रो हेरिरहनु पर्यो । स्वदेशी लगानी बाहिरिदै छ, विदेशी लगानी आकर्षित पार्न सकिएको छैन । किन यस विषयमा बिषद छलफल गरेर राष्ट्रिय नीति तय गर्न किन सरकार सक्रिय छैन श्र

हिजो भाषण थियो, आज पनि भाषण छ । हिजो राजनीतिक बिवाद थियो, आज पनि बिवाद छ । हिजो भ्रष्टाचारमय शासनमा सुशासन त्याउने कुरा गरियो, आज पनि त्यही कुरा गरिदै छ । फरक के भयो ? फरक के गरियो ? नतिजा शून्य छ ।

कडा प्रश्न गर्ने हो भने- हेर्दा डरलाग्दो देखिने कछुवाको दाँत नै हँडैनन् । सानो जीव हो, लामखुट्टे त्यसका ७० ओटा दाँत हुन्छन् । दुई तिहाई बहुमत भएको यो

सरकार हेर्दा डरलाग्दो छ, तर यसको गति साहि सुस्त देखिन्छ । सानो जीवन लामखुट्टेको ७० ओटा दाँत हुन्छ, राज्य संयन्त्र लामखुट्टे जस्तै बनेको छ र ७० तिरबाट देश र जनतालाई टोकिरहेको छ । यो सरकार लामखुट्टेको जुनीबाट माथि उठ्ने कहिले ? यो वेशन अफ टाइम हो ।

९० वर्ष जनयुद्ध जनआन्दोलनमा मिसिएपछि सफल भयो, यसका साना नेपोलियन थिए- प्रचण्ड । भारतले नाकावन्दी गर्दा भारतका सामु भुक्त नमान्ने बाध्यतामा परेर राष्ट्रवादी नायक बनेका अर्का साना नेपोलियन थिए-ओली । यी दुई नेपोलियन यतिबेला सत्ताको शिखरमा छन् । यी दुवै दुई पल्ट प्रधानमन्त्री भइसकेका छन् र अहिले पनि सत्ता यिनकै मुठ्ठीमा छ । यिनलाई अव के प्राप्त गर्नु छ र यिनीहरू देशभित्रका महामारीविरुद्ध निर्मम निर्णय गरेर निगरानी गर्न छाडेर डारडार झुरझुर गरिरहेका छन् ? जनतालाई शक्तिशाली बनाउने माध्यम जनता नै हुन भने नेपोलियनको मान्यता यिनमा देखिदैन । आफू शक्तिशाली हुन सके राजनीतिक बिजेता भइन्छ भन्ने गलत मान्यता बोक्दा यिनको ओहालो यात्रा सुरु भएजस्तो देखिदैछ । अहंकार बुद्धिमा र खिया फलाममा लाग्ने हो, काई ढुगामा लाग्छ, ओली र प्रचण्ड दिशाहीन बन्दैछन्, राजनेता बन्न चाहैनन् ।

मामाको हत्या गरेर अलाउद्दीन खिल्ली दिल्लीका सम्राट बनेको इतिहास छ । तिनै खिल्लीका यितीढका राजा रत्नसेनकी महारानी पदमिनी हासिल गर्न महत्वाकाक्षामा लाग्दा उनले यितीढ त जिते, पदमिनी हासिल गर्न सकेनन् । पदमिनीले जौहर गरेर प्राण त्यागिन् । भाषासुरको कथा र खिल्लीको इतिहास उस्तै छ ।

एमाले र माओवादीले भारत र क्रिश्चियन हतियारको आडमा राजतन्त्र र हिन्दुधर्मको हत्या गरेर सत्ता हासिल गरे । यिनले हासिल गर्न खोजेको पदमिनीरूपी आलोपालो र निरन्तरको शासनसत्ता यही चाल र तालले हासिल गर्नसक्ने देखिदैन । यिनलाई काम गर्नेभन्दा पनि एकता गर्ने, फेरि फेरि चुनाव जिल्ले वातावरण बनाउने

अहंकारले छोपेको छ । यिनीहरू भाषासुरे प्रवृत्तिमा लीन भइसकेका छन् । नेतामा हुनेपर्ने राजनीतिक धर्म भएन भने न विवेक रहन्छ, न नैतिकता । यी दुवै गुण नभएपछि तिनका लागि स्वाधीनता र सार्वभौमिकता भनेको न धोती हो, न टोपी ?

सिंहदरवारमा बन्नेले बेलायती बैठकमा रहेको ऐनामा आफ्नो अनुहार हेरून, आफ्ना बिगत सम्पुन, कहाँ उभिएको छु भनेर मनन गरून ।

चुनावका बेलामा के के प्रतिवद्धता व्यक्त गरेका थिए, पद्धन् । पद्धति परिवर्तन भयो, पद्धति जीवन पद्धति किन हुनसकेन भनेर नियालुन र अव गर्नुपर्ने काम के के हुन् भनेर खुट्याउन । आजैदेखि निर्मम निर्णय गर्ने इच्छाक्ति जगाएर निर्णय गर्न थालुन, कार्यान्वयनमा उत्रिएन् र आफ्ना परायाको मुहार होइन, ठीकलाई ठीक र बेठीकलाई बेठीक भन्न सकुन् । देशभित्र पिलो पाकिसकेको छ । विरफार गरेर खिल निकाल्पैर्छ, अन्यथा यो पिलो क्यान्सर हुने खतरा बढी छ । २०५५ सालपछिको शक्तिशाली सरकार, जनबल, जनसमर्थनको कमी छैन, कमी छ भने

सरकारले शान्ति, सम्बृद्धि र सुशासनका लागि निर्मम निर्णय गर्ने हिम्मतको मात्र छ ।

मलेसियाका फादर अफ नेशन, महाथिर महोमद । १९८१ देखि २००३ सम्म सत्तामा बसेर मलेसियालाई सम्पन्न पारेर पन्छिएका थिए । उनले ठाने मलेसिया फेरि गलत बाटोतिर लाग्न लायो । उनी चुनावमा खाली भए, जनतालाई फेरि गुहारे, साथ चाहियो भने । जनताले उनेलाई जितायो र महाथिर फेरि मलेसियाको सत्तामा उकिलेका छन् । १२ वर्षका महाथिरको पहिलो भाषण थियो- म ज्यूँदैछु । म जनताको अपेक्षा पूरा गर्नु

मलेसिया मेरो गैरू हो ।

नसर्ने द्वालका रोग मधुमेह

मानिसको रगतमा चिनीको मात्रा आवश्यक भन्दा बढी भई पिसाब जाँच गर्दा पिसाबमा चिनीको मात्रा चाहिने भन्दा बढी देखा पर्नुलाई मधुमेह रोग भनिन्छ ।

- मधुमेह रोग लागेमा निम्न लक्षणहरू देखिन्छ
- जादा तिर्खा लाग्नु
- पटक पटक पिसाब दुनु
- पिसाबको मात्रा धेरै हुनु
- राम्री

पद्धत्यौ हारी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यौ ज्यूटै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले ससिक्यो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादर भरर एकै पटक मर्न सकौ।

- अधियानवाणी

ओलीको राष्ट्रवाद अरणमा ढुङ्गो

पञ्चायत कालमा डा. प्रकाशचन्द्र
लोहनीले एउटा उखान चलाएका थिए ।
त्यो थियो 'लथालिङ्ग देशको भताभुङ्ग चाला
ज जसले सकछ उसले खाला' भनेर
अहिले त्यही उखान चरितार्थ भएको
छ । आफूहरूलाई लोकतन्त्रका ठेकदार
सम्फनेहरू अहिले लुटतन्त्रमा सरिक भएका
छन् । मुलुक संघीयतामा गएको छ, त्यसैको
सिद्धान्त अनुरूप प्रतिनिधिसभा, राष्ट्रियसभा
र प्रदेशसभाको निर्वाचन समेत भई स्थानीय
तह, प्रदेशसभा र संघीय सरकार समेत
निर्माण भइसकेको भएपनि जनताले भने
लोकतन्त्रको मर्म र धर्म अनुसारको कुनै
सेवा सुविधा पाउन सकेका छैनन् । जनताले
मतदानद्वारा निर्वाचन गरेका जनप्रतिनिधिहरू
अहिले कमाऊ धन्दामा लागेका छन् । संघीय
संसदका सांसदहरूले संघीयताको मर्म
विपरित निर्वाचन क्षेत्र विकास कोष अर्न्तर्गत
१० करोड रुपैया आफूहरूले पाउनुपर्ने
माग गरिरहेका छन् । भने प्रदेशसभाका
सांसदहरूले समेत निर्वाचन क्षेत्र विकास
कोषका लागि २५ लाखका दरले रकम
आफूहरूको आन्तर्गत पापा गरिएका छन् ।

• देवेन्द्र चुडाल

devendrachudal@gmail.com

आयोगमा दर्ता गराउने भएका छन् । चुनाव चिन्ह भने नेकपा एमालेको सूर्य नै रहने भएको छ । अब नेकपा एमाले र माओवार्द केन्द्रको अस्तित्व समाप्त भएको छ ।

केपी ओली नेतृत्वको सरकारबाट जनताले धेरै आशा गरेका भएपनि त्यो आशा विस्तारै निराशामा परिणत हुन थालेको छ । जनताको हितमा यातायात क्षेत्रमा रहेको सिन्डिकेट तोड्ने बाहेक ओली नेतृत्व सरकाले कुनै ठोस कार्य गर्न सकेको छैन । चुनावमा जाँदा माओवादी केन्द्र र एमालेले संयुक्त चुनावी घोषणापत्र जारी गरेका थिए । घोषणापत्रमा उल्लेख गरिएका प्रतिवद्धताहरू क्रमसः पुरा गर्दै जानुपर्नेमा अहिलेसम्म केही हुन सकेको छैन । २०१५ सालपछि अहिलेसम्म मुलुकमा स्थिर सरकार बन्न सकेको थिएन । २०४८ सालमा नेपाली कांग्रेसले साधारण बहुमत ल्याएको भएपनि कांग्रेसभित्रको आन्तरिक द्वन्द्वले गर्दा तत्कालिन गिरिजा प्रसाद कोइराला नेतृत्वको सरकारले मध्यवधि

चुनाव गराएको थियो तर अहिलेको अवस्थमा त्यस्तो छैन । संसदमा सरकारको पक्षमा दुई दलको मात्र भण्डे दुई तिहाई मत छ भने ओली नेतृत्वको सरकारलाई दुवै मधेशवादी दलहरूले समर्थन गरेका हुनाले दुई तिहाई भन्दा बढी मत संसदमा रहेपनि ओली नेतृत्वको सरकारले ठोस काम गर्नु नसक्नु प्रधानमन्त्री ओलीको असफलता नै हो । उखान र टुक्काले राज्य सञ्चालन हुन सक्वैन राज्य सञ्चालनका लागि दृढ़ इच्छाशक्तिको आवश्यकता पर्दछ । तर ओली नेतृत्वको सरकारमा समेत त्यस्तो इच्छाशक्ति नदेखिनु मुलुककै लागि दुर्भाग्यको विषय हो । संसदमा दुई तिहाई भन्दा बढी मत रहेको सरकारले किन काम गर्न सकिरहेको छैन, अब त्यसको खोजिविन गर्नु आवश्यक छ ।

पछिल्लो सयममा भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले गरेको नेपाल भ्रमणले नेपालमा मात्र नभएर भारतमा समेत विवाद सिर्जना गरेको छ । भारतमै प्रमुख विपक्षी दलले प्रधानमन्त्री मोदीले कर्नाटकका जनतालाई प्रभाव पार्न चुनाव प्रचार सकिएपछि मौन अवधिमा नेपालका विभिन्न धार्मिक स्थलहरूमा गएर त्यसको प्रत्यक्ष प्रशारण गरि हिन्दुर्धार्मावलम्बीहरूलाई प्रभाव पारेको आरोप लगाएको छ भने नेपालमा भने प्रदेश नं २ का मुख्यमन्त्री लालबाबु राउतले नेपालको सविधानले मधेशी जनतालाई विभेद गरेको भन्दै भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीको सामु बोलेका र आफूहरूको संघर्ष जारी रहेको बताएकामा प्रदेशको संसदमै मुख्यमन्त्री राउतको विरोध भएको छ । प्रधानमन्त्री ओलीले समेत राउतको भनाईको विरोध संसदमै गरेका छन् । प्रधानमन्त्री ओलीले भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीको जनकपुरधाममा गरिएको अभिन्दनमा प्रदेश नं. २ का मुख्यमन्त्रीले दिएको अभिव्यक्तिबाट आफू निराश भएको बताएका छन् । प्रधानमन्त्री ओलीले प्रदेश नं. २ बाट प्रतिनिधिसभामा प्रतिनिधित्व गर्ने परेको भन्दै नेपालको प्रतिष्ठामाथि नै अँच पुऱ्याउने दुसप्रयास गरेको थियो । तर, त्यसबेलामा समेत प्रधानमन्त्री रहेको ओलीले र त्यस बेलाको परराष्ट्रमन्त्री कमल थापाको प्रयासले गर्दा भारत नाकाबन्दी हटाउन बाध्य भएको थियो । केही समय पहिले हाम्रा प्रधानमन्त्री ओलीले भारत भ्रमण गरेका थिए, त्यसबेल प्रधानमन्त्री ओलीले नै अब नेपाल र भारतबीच कुनै समस्या नभएको र आफ्नो भारत भ्रमणले नेपाल भारतको सम्बन्धलाई नयाँ उचाईमा पुऱ्याएको बताएका थिए । त्यसैले भारतीय प्रधानमन्त्रीको नेपाल भ्रमणमा कुनै मुद्दा नजडाईएको हुन सक्छ तर यथार्थमा त्यसो होइन अहिले पनि नेपाल भारतबीच समस्याका चाङ्ग रहेकाछन् । कालापानी, सुस्ता, सीमाक्षेत्रमा भारतीय सुरक्षाकर्मीहरूको ज्यादती र्यासां बुलेट, नोट, सीमा डुबानलगायतका समस्या ज्यूँका त्यूँ रहँदा किन हाम्रा प्रधानमन्त्री ओलीले भारत पुगेर दुईदेशबीच समस्या छैन भने त्यो नै रहस्यको विषय बनेको छ । अब ओलीको राष्ट्रवाद पनि देखाउनका लागि मात्र र सत्ता हत्याउनको लागि मात्र रहेको जस्तो देखिएको छ ।

विमानस्थल त्यवस्थित बनाओ

वीरेन्द्रबहादुर बस्नेत

त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल विमानको अत्यधिक चापले अस्तव्यस्त छ । विमानस्थलको अवस्था भद्रगोल मात्र होइन, भयावह नै छ । पचास प्रतिशत उडान एटिसी होल्ड मा बस्न बाध्य छन् । अवतरणको पालो कुरेर आकाशमै चक्कर लगाउनुपर्न अवस्थाका कारण इन्धन खर्च बढेको छ, जमिनमै उडानको पालो कुरेर बस्नुपरेको छ । बुद्ध एयरकै ३० प्रतिशत इन्धन खर्च बढेको छ, जुन वर्षको ३० देखि ३५ करोड रुपैयां हुन आउँछ । धन्न काठमाडौंमा होल्ड गराउनुपर्न करिपय अवस्थामा एटिसीले उडान गर्न अनुमति नदिई बाहिरकै एयरपोर्टमा विमान होल्ड गरिदिन्छन् । नत्र इन्धनको खर्च थप बढ्यो । विमान पनि थन्युपरेको छ । बुद्ध एयरमा छिडै एधारै जहाज थपिए छन्, तर एटिसी होल्डको समस्या नभए नौवटा जहाज नै पायोस्त हुने थिए ।

सरकारले घेरलु उडान सेवाका काम्प्रेमा एयरपोर्ट बनाउने घोषणा गरेको छ । तर, काम्प्रेमा एयरपोर्ट बनाउन २-३ वर्ष त जग्गा अधिग्रहणमै लाग्छ । निर्माणमा हाम्रो गति हर्दा एयरपोर्ट बनिसक्न कति समय लाग्छ अनुमान गर्न गाहो छ । द्रुतगतिमा काम भयो भने पनि ३-४ वर्ष त पक्कै लाग्छ । काम्प्रेमा विमानस्थल तयार हुनुअघि नै भैरहवा र पोखरामा क्षेत्रीय अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल सञ्चालनमा आइसक्नेछन्, जसले त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको चाप स्वतः घटाउनेछन् । पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री रवीन्द्र अधिकारी विमानस्थलको भयावह अवस्थालाई अवतरण गराउन सक्रिय हुनुपर्नको देखिन्छ । उहाँले त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको चाप घटाउन काम्प्रेमा

विमानस्थल निर्माणभन्दा तत्काल चाप व्यवस्थित गर्नेतर्फ जोड दिनुपर्छ । दुईवटा क्षेत्रीय अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको निर्माण चलिरहेको तथा निजगढमा दोस्रो अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल अवश्यभावी रहेको अवस्थामा काम्प्रेमा विमानस्थल आवश्यक छ कि छैन भन्नेतर्फ कुनै अध्ययन भएको छैन । अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको चाप घटाउने दीर्घकालीन उपाय त थप पूर्वाधार निर्माण नै हो, भैरहवा र पोखरामा निर्माणाधीन क्षेत्रीय अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको निर्माण कार्य यथाशीघ्र सम्पन्न हुनुपर्यो, दोस्रो अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल छिटो बन्नुपर्यो ।

तैपनि, तत्काल गर्न सकिने केही कदम चालेर पनि तत्कालका लागि विमानस्थल व्यवस्थापन गर्न सकिन्छ ।

पूर्वी पहाडी र हिमाली क्षेत्रमा काठमाडौंबाट उडान हुन्छ, यसलाई मन्थली एयरपोर्टमा सार्नुपर्छ । दुर्गम क्षेत्रको उडान काठमाडौंबाट विस्थापित गर्दा विमानस्थलको चाप ३० प्रतिशत

घट्छ । काठमाडौं-लुक्लाको उडान मात्रै अर्को एयरपोर्टबाट गर्दा यहाँ २० प्रतिशत चाप घट्छ । यसका लागि मन्थली एयरपोर्टको पूर्वाधारमा धेरै लगानी गर्नुपर्दैन । अहिले काठमाडौं-मन्थली सङ्केत दूरी ३ घन्टा लाग्छ । तर, सङ्केतमा मर्मता/विस्तार मात्र घटाउन सकिन्छ । बैंगलोर सहरबाट

बैंगलोर विमानस्थल पुग्न २ घण्टा लाग्छ, यसैले मन्थलीलाई धेरै टाढा भन्न मिल्न्छ । काठमाडौंबाट सगरमाथा क्षेत्रमा हुने हेलिकोप्टर सेवालाई पनि मन्थलीमै सार्नुपर्छ । मन्थलीबाट दुर्गम क्षेत्रको उडान सुरु गरे रामेछाप जिल्लाको पनि कायापलट हुनेछ । सगरमाथा क्षेत्र जाने पर्यटकले कमितमा एक रात रामेछापमा बिताउनुपर्न हुन्छ ।

उड्डयनसम्बन्धी जिम्मा पाएको सेनाको ११ बाहिनीको मुख्यालय अब अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट सार्नुपर्छ । सेनाले बर्सेनि जहाज थपै छ । साँधुरो विमानस्थलमा सेनाको उडानको चाप थपैंदो छ । सेनाले दीर्घकालका लागि आफैनै 'एयरचेज' बनाउनुपर्छ, तत्कालका लागि पायक पर्ने ठाउँको एयरपोर्टमा उसले ११ बाहिनी मुख्यालय सार्नुपर्छ ।

नागरिक उड्डयन प्राधिकरणसँग एयर ट्राफिक कन्ट्रोलरको अभाव हुन लागेको छ, दरबन्दीभन्दा कम प्राविधिक छन् । एकदम अनुभवी एटिसी ड्युटीमा हुँदा एटिसी होल्ड कम, कम अनुभवी ड्युटीमा हुँदा एयरपोर्ट एकदम अस्तव्यस्त हुने गर्छ । सरकारले अवकाश पाएका एटिसीलाई शारीरिक/मानसिक अवस्था परीक्षण गरी करारमा भर्ना गर्न ढिलो गर्न हुन्न । हामीकहाँ ४८ वर्ष उमेरमै अवकाश लिनुपर्छ । औसत आयु बढेसँगै कर्मचारीको अवकाश हुने उमेर पनि बढ नुपर्छ । अहिले अवकाश पाएका कर्मचारी सार्वजनिक सेवाका लागि बुस्तदुरुस्त हुन्छन् । तिनैले अवकाशपछिको उमेर देश-विदेशमा जागिर खाएर बिताउँछन् । यसैले अवकाशप्राप्त एटिसीलाई करारमा भर्ना गर्न धेरै बहस गरिरहनुपर्दैन ।

काठमाडौंबाहिरका जिति धेरै एयरपोर्टमा रात्रिकालीन सुविधा भयो, काठमाडौं एयरपोर्टको व्यवस्थापन त्यति नै सहज

हुन्छ । बुद्ध एयरले अहिले स्याटेलाइट नेभिगेसनाको सहयोगमा धनगढीमा रातको समयमा उडान गरिरहेको छ । भद्रपुर र जनकपुरमा रात्रि उडानको सुविधा सुरु हुनासाथ बुद्ध एयरको एउटा फ्लाइट सौंफ हुन्छ । रात्रि उडानका लागि एयरपोर्टमा बिजुलीको सुविधा भए पुछ । रात्रि उडानको सुविधा भए दिँसो पिक आवरमै उडान गर्नुपर्न बाध्यता रहन्न । एयरपोर्टमा यो सुविधाका लागि ढूलो लगानी र समय चाहिन्न ।

विदेशी विमान सेवाले स्लटअनुसार उडान नगर्दा पनि दिँसो सिमानस्थलमा चाप बढेको छ । दिँसोको स्लट नपाएपछि रातकै स्लट लिने र 'मिलाएर' दिँसो आफूले चाहेको समयमा उडान/अवतरण गर्न विकृति देखिएको छ । पाएको स्लटमै उडान गर्न सबैलाई बाध्य पार्नु पनि अर्को अत्यावश्यक विकल्प हो । अहिले उडान हुने र विग्रेएर थन्किएका दुवैथरी विमान न्याप्ट-टुमा पार्किङ गरिएका छन् । विग्रेएर थन्किएका विमान न्याप्ट-टुमा पार्किङ गर्दा उडानको लागि आपैरेका काम न्याप्ट-टुमा पार्किङ गर्नुपर्छ ।

पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री भएपछि आफौनो गृहजिल्लामा एयरपोर्ट बनाउन बजेट विनियोजन गरी मतदाता रिफाउने एउटा रोग बनिसक्यो, यसमा रोक लगाउनुपर्छ । यस रोगका कारण कतिपय ठाउँमा एयरपोर्ट निर्माण अलपत्र छ, कैतै बनेका एयरपोर्टमा उडान भएको छैन । करदाताको पैसा दुख्यपैगम भयो । हवाई उडानको सम्भाव्यता आवश्यकता, उडानको सम्भाव्यता आदिमा विस्तृत अध्ययन गरी एयरपोर्ट बनाउने काम गर्नु भएन । कतिपय एयरपोर्ट यस्ता छन्, जसमा उडान हुने सम्भावनै छैन ।

राजनीतिमा असल र इमान्दार नेतृत्वको खड्देरी

रिजवान अन्सारी

मधेशको राजनीतिलाई आन्दोलनको समयदेखि नै मूल्यांकन गर्नुपर्दै एउटा ढूलो र सशक्त आन्दोलनले यो देशमा परिवर्तन ल्याउन सम्भव भएको हो । मधेश आन्दोलन, मधेशी जनताले आफ्नो मुक्तिको लागि गरेको जनान्दोलन हो । जबदेखि मधेशका अगुवा नेताहरूले नै यो आन्दोलन काठमाडौं केन्द्रित हुनुपर्छ भने त्यसैलेका देखिएको नै मधेशी जनताको सप्ताहावाना रहेको भावाना प्रकट भयो । जुन बाटो मधेशी जनताको अधिकारसम्म पुर्ने सकदैन र मधेशी जनताले अधिकार पाउँदैन भन्ने थाहा हुँदूहुँदै पनि सविधानसभाको बोनोट नै त्यस्तै थिए । सबै कुरा नमिल्ना पनि उनीहरूले आन्दोलनलाई छाडेर संविधानसभाबाट नै अधिकार लिन सकिन्छ, मधेशी जनताको सप्ताहावाना साकार गर्न सकिन्छ भन्ने सोचका साथ अगाडि गए । त्यहाँबाट नै उनीहरू गलत दिशातर्फ गएको अवस्था हो । वास्तवमा निर्वाचन पछिको अवस्था आन्दोलनका क्रममा मधेशी जनताले जे जस्तो भोगे पनि निर्वाचनको समयमा मत दिएर जिताए । जुन मतका सम्मान गर्दै उनीहरू लड्नुपर्यो । मलाई लाग्छ कि निर्वाचन सम्पन्न हुने वित्तिको सत्तामा जानु, मधेश आन्दोलनलाई तहसनहस पार्नु, मधेशी जनतामा आधारित शक्तिहरूलाई तोडनु, फोडनु काम सुरु भयो । राजपा र फोरमको एकताको कुरा पनि निर्वाचन सकिए लगतै फरक-फरक आउन थाल्यो । यसबेलादेखि नै उनीहरू सहि दिशामा लालान भन्ने लागेको थिएन । संघीय समाजजवादी फोरम आफ्ना माग सम्बोधन भए पनि नभए पनि निर्वाचनमा सहभागी हुने भनेर

जनता लगायत नेपालका उत्पीडित जनता दलित, आदिवासी, मुस्लिम, महिला, पिछडिएको क्षेत्रलाई अधिकार दिन नचाहने, यो मुलुकलाई फेरी पनि एकल जातीय शासनलाई कायम राख्न चाहने तीव्र रूपमा एमालेभित्र देखा परेको छ । त्यो शक्तिलाई नै मानेर लछारपछार गर्न थालेपछि त अलिकता मधेशी जनतामा, आन्दोलनकारी शक्तिहरूमा उनीहरूको हो । मधेशमा उपीडन छ ।

अहिले जनतामा निराशा र आक्रोश छ । मधेशवादी दलहरूमा एक प्रकारको सत्तालिप्सा देखिएको छ । हो, सत्तामा त जाने हो तर कै का लागि जाने भन्ने कुरा प्रष्ट हुनुपर्छ । सत्तामा जानको लागि मुद्दासँग सरकारैता गरेर जाने हो । कोर्टमा अद्वारदर्शी, असक्षम, अयोग्य र बैद्यमान वर्तमान राजनीति नेतृत्वको कारणले मधेशी जनताको ढूलो आन्दोलनले यो अवस्था बेहोर्नु परेको छ । त्यसकारण मैले जनतालाई आद्वान गर्दैछु हाम्रो पार्टीको तर्फबाट हामी निराश भएर आत्मघाती कदमहरू नचालै । हामी सशक्त ढंगबाट पुनर्सागित भएर अहिलेसम्म भएका मधेशमुक्तिका आन्दोलनहरूको गहिरो समीक्षा गर्न । हाम्रो कुनू-कुनू ठाउँमा गल्ती, क

युवा परिवर्तनको सम्बाहक बन्नुपर्छ

श्यामकुमार यादव

हामी प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले अफ्नो जीवनकालमा घटिरहेका घटनाहरूसँग कुनै न कुनै प्रकारले सम्बन्ध राखेका हुन्छौं। मुख्यतः चलनयत्तीमा होस् वा पूर्वकालका घटनाहरूमा विशेष गरि युवाहरूको भूमिका राजनीतिक क्रियाकलापमा रहेको पाइन्छ। धेरेजसो सोसियल मिडियाको अनुसन्धानले अनलाईन वा अफलाईन तरवा वा तरिकाबाट राजनीतिमा सकारात्मक सम्बन्ध हुन्छ भन्ने देखाएको छ। हामी सक्रिय राजनीतिमा हुन्छौं भने आफ्नो मुद्दा आफै तय गर्न सक्छौं। हाम्रो जीवनमा जन्मदेखि मरणसम्म राजनीतिक धेराभित्र रहेका हुन्छौं। जस्तै हामी जन्म लिनु साथ पौलियोको शिकार भएका छौं कि छैनौ भन्ने विषयमा राजनीतिकबाट तय भएको हुन्छ। त्यसैगरी अफ्नो पहिचान स्थापना लगायत शिक्षा, रोजगारी, स्वतन्त्रता पूर्व बाँच पाउने हक वा छुवाह्रू तथा भेदभाव विस्तृद्धको हक हाम्रो नैसर्जिक अधिकार भएतापनि राजनीतिक प्रश्नसँग भएका हुन्छन्।

नेपालमा १६ वर्षदेखि ४० वर्ष उमेरसम्मका युवा भनि वर्गीकरण गरिएको छ जसको कुल जनसंख्या ४०३ प्रतिशत (१०,६८,४८२) रहेको छ। तर युवा विकासका लागि चहिने आधारभूत आवश्यकता शिक्षामा जम्मा ७१ प्रतिशत छ र रोजगारी त भनै न्यून। युवाहरूमा विकास नहुनुमा प्रमुख कारण मध्ये एक कारण पूर्ण समय राजनीतिमा दिनु हो। हामी सम्पूर्ण युवा विद्यार्थी पूर्ण समय राजनीतिमा नदिई राजनीतिलाई समाजमुख्य कसरी बनाउनेमा लानुपर्छ। सर्वप्रथम अफ्नो भविष्य उज्जवल पारी समानतामुलक समाजको अगाडी बढाउनु पर्छ। असल शासन, पारदर्शिता, विधिको शासन, जावाफदेहितामा युवा विद्यार्थीको प्रमुख भूमिका रहेको हुन्छ।

युवाहरू सामाजिक कार्यकर्ताका रूपमा रहेदा सडकमा आन्दोलन गर्छन् तर असल चुनाबका बेला असल प्रतिनिधि छान्न गौन, सिथिल र सुस्त भइदिने गर्दछन्। राजनीतिमा हुँदै आरको पूरानो परिपाटीलाई परिवर्तन गर्न युवावर्ग अग्रसर हुनुपर्छ। राजनीतिले देश बिगान्यो, नेताहरू राम्रा छैनन् भनेर निराशावादी कुराहरू गर्नुभन्दा राजनीतिको सही मतलब के हो त्यो कुरा

कार्यकर्ता मात्र नभई असल शासनमा योगदान पुऱ्याउन राष्ट्रियस्तर वा स्थानीय स्तरको चुनावमा सहभागी भई सक्रियता राखी नीति नियममा अहम भूमिका खेल्नु पर्दछ। हामी युवाहरूमा सामाजिक

रहनु पर्दछ। यसै सन्दर्भमा भगत सिंहले भन्नु भएको छ, विद्यार्थीको काम पढाई भएता पनि अफ्नो वरिपरी घटिरहेका अन्याय, साम्प्रदायिकता, असहिष्णुताप्रति अन्जान वा लापरवाह रही किताबमा अल्फिएर बस्नु हुँदैन। यस्तै, वीर शहीद

● ● ●

युवाहरू सामाजिक कार्यकर्ताका रूपमा रहेदा सडकमा आन्दोलन गर्छन् तर असल चुनाबका बेला असल प्रतिनिधि छान्न गौन, सिथिल र सुस्त भइदिने गर्दछन्। राजनीतिमा हुँदै आरको पूरानो परिपाटीलाई परिवर्तन गर्न युवावर्ग अग्रसर हुनुपर्छ। राजनीतिले देश बिगान्यो, नेताहरू राम्रा छैनन् भनेर निराशावादी कुराहरू गर्नुभन्दा राजनीतिको सही मतलब के हो त्यो कुरा उजागर गर्न युवा अगाडि बढ्नुपर्छ।

● ● ●

निकटता, अर्थिक समृद्धि, राजनीतिक स्थायित्वकाम गर्ने होसला, मिहेनत, सकारात्मक सोच र देश सहि दिशातर्फ लैजाने अठोट भएको कारणले गर्दा युवालाई देशको कर्णधार भनिएको हो। महान व्यक्ति कौटिल्यले भन्नु भएको छ, 'जबसम हामीले दौड्ने साहस जुटाउन सक्दैनौ, तबसम हामीलाई प्रतिस्पर्धामा जित्न सक्दैनौ।' त्यसैले हामी प्रतिस्पर्धामा भाग लिन विकल्पको राजनीतिकद्वारा देशलाई महान शक्तिको रूपमा स्थापना गर्नु पर्दछ।

हामी युवा विद्यार्थीको मुख्य काम पढाई भएता पनि हाम्रो समाजमा रहेका विकृति, विसंगति र खराब आवरण विस्तृद लडाई लडी देश र धर्म बचाउनु उद्धत

शुक्राज शास्त्रीले भन्नु भएको थियो, "जननी जन्मभूमिका लागि तन, मन, धन अर्पण गर्ने छौं। शरिरको माया त्यागी धर्म युद्धमा मर्ने छौं।" अन्तः यो सन्देश सबैमा पुग्न जस्तरी छ।

अन्यथा, युवा परिवर्तनका संवाहक हो भनिन्छ। तर, अहिलेका युवावर्गले राजनीतिलाई जुन घृणा नजर ढेर्ने गरेका त्यसले परिवर्तन सम्भव छैन। समाज र राष्ट्रमा समृद्धि र विकासका लागि राजनीतिलाई सही बाटोमा डो-याउन हामी युवाले सकारात्मकरूपमा सक्रिय भई राजनीतिको सही अर्थ बुझनुपर्छ। राजनीति केका लागि र किन गरिन्छ भन्ने कुरा बुझनुपर्छ।

लागि टिममा सहभागी भएका हुन्।

खेलपूङ्क

सन्दीप आइसिसीको विश्व ११ टिममा

नेपाली युवा लेगस्पिनर सन्दीप लामिछाने आइसिसीले घोषणा गरेको विश्व ११ टिममा स्थान बनाउन सफल भएका छन्। आइपिएलमा एक मात्र खेलमा सनसनीपूर्ण प्रदर्शन गरेका सन्दीप वेस्टइन्डिजविरुद्ध लड्समा हुने खेलका

लागि टिममा सहभागी भएका हुन्।

लड्समा ३१ मेमा हुने प्रतियोगितामा ७० वर्षीय लेगस्पिनर सन्दीपले इयोन भोर्गनको कपानीमा रहेर प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्। टिममा भोर्गन र सन्दीपसहित, साहिद अफिदी, तमिम इक्वाल, दिनेश कार्तिक, रसिद खान, मिहेल म्याकलागान, सोएब मलिक, हादिक पाण्ड्या, थिसारा परेरा र लुक रोन्ची छन्।

गत वर्ष वेस्टइन्डिजमा आएको इरमा र मारिया नामक हुरीका कारण भत्किएका पाँचवटा मैदानको संरचना निर्माणका लागि रकम जुटाउने उद्देश्यका साथ मैत्रीपूर्ण प्रतियोगिता गर्न लागिएको हो।

मेरा लागि ठूलो अवसर : सन्दीप

विश्व ११ टिममा पर्न सफल भएपछि सन्दीपले आफ्ना लागि ठूलो अवसर भएको भन्दै त्यसमा सदस्य बनाएकोमा आइसिसीलाई धन्यवाद दिए। उनले भने, वेस्टइन्डिजविरुद्धको विश्व ११ टिममा पर्न पाउनु मेरा लागि ठूलो अवसर हो। उनले थपे, टेलिभिजनमा मात्र देखिएका ठूला स्टार खेलाडीहरूसँग अभ्यास, ड्रेसिङ रूम तथा खेलमा सहभागी हुन पाउनु मेरो खेल करिअरका लागि थप मौका हो।

रहेनन नेपाली म्याराडोना

नेपाली फुटबलमा म्याराडोना भनी उपनाम पाएका पूर्वास्ट्रिय टोलीका कप्तान मणिविक्रम शाहको सोमबार नर्भिक अस्पतालमा उपचारका क्रममा निधन भएको छ। ५७ वर्षीय शाहलाई अकस्मात ज्वरो आएपछि आइतबार राति नै थापाथलीस्थित नर्भिक अस्पतालमा लगिएको थियो। अस्पताल पुग्दा नै शाहको स्वास्थ्य अवस्था गम्भीर भइसकेको जनाउँदै अस्पतालले आइसियूमा राखी उपचार गरेको थियो। शाह लामो समयदेखि कलेजोसम्बन्ध रोगबाट ग्रसित थिए।

शाहको स्वास्थ्यस्थित नाजुक बनेपछि सोमबार बिहान ५ बजे नै उनलाई भेन्टिलेटरमा राखी उपचार गरियो। साँफ ५:४२ मा चिकित्सकले उनलाई मृत घोषणा गरेका थिए। अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा) ले पूर्वकप्तान शाहको उपचारको सम्पूर्ण खर्च व्यहोरेको जनाएको छ। एन्फाले मंगलबार बिहान ९-११ बजेसम्म दशरथ रंगशालामा अन्तिम श्रद्धाङ्गीलीका लागि शाहको पार्थिव शरीर राखिने जनाएको छ।

सानैमा एथलेटिक्स खेलबाट प्रभावित शाहले ७० वर्षको उमेरमै राष्ट्रिय टोलीमा डेब्यु गरेका थिए। उनले १९८५ मा राष्ट्रिय टिमबाट डेब्यु गरेका हुन्। त्यसपछि एक दशक उनी नेपाली टिमका निविकल्प खेलाडीको रूपमा रहेका थिए। सन् १९९३ मा डाकामा भएको छैनी दक्षिण एसियाली खेलकुदमा नेपालले फुटबलबाट प्राप्त गरेको एक मात्र स्वर्ण जित्दा शाहले निर्णयक भूमिका निर्वाह गरेका थिए। जीवनकै उत्कृष्ट लयमा रहेकै अवस्थामा उनले सन् १९९७ मा औपचारिक रूपमा फुटबलबाट अलग हुने निर्णय लिई दस्तावेज लिए।

एन्फा महासचिव इन्द्रमान तुलाधारले लामो समयदेखि लिभर्मो समस्या रहेका शाहलाई एन्फाले उपचारका लागि आवश्यक सबै तयारी गरे पनि बचाउन नसकेको बताए। सिझो तुलाधारले भने, 'उहाँलाई लामो समयदेखि लिभर्मो समस्या थियो, हामीले उहाँको उपचारका लागि आवश्यक सबै सहयोग गर्ने निर्णय पनि गरेका थियाँ। तर, अब उहाँ रहनुभएन।' गत साता एन्फा बुनाव हुनुअघि कहीं दिन शाह अस्पताल भर्ना भएका थिए। त्यसपछि उनी थप फॉर्के। बीचमा उनी नियमित फॉर्के उपचारमा रहेको थिए।

ए डिमिजिन लिग असोज दोस्रो साता

लामो समयदेखि मिति घोषणा र स्थगन हुँदै आएको सहिद स्मारक 'ए' डिमिजिन लिग फुटबल प्रतियोगिता असोजको दोस्रो साता हुने भएको छ। अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा)द्वारा गठित लिग कमिटीले ए डिमिजिन लिगको मिति सार्वजनिक गरेको हो। एन्फा कार्यसमितिको २४ वैशाखमा बसेको बैठकले समितिलाई कलबहरूसँग छलफल गरेर लिगको मिति तथा ढाँचा तय गर्न ९० दिनको समय दिएको थियो। ए डिमिजिन लिग १३ असोजदेखि १६ माघस

एंगीन खबर

एन्जिला को ‘एन्जिला’ बजारमा

स्वर्णीय आमा भीमकुमारी गौचनप्रति समर्पित गर्दै गायिका एन्जिला गौचनले सार्वजनिक एल्बम बजारमा ल्याएकी छिन् । लामो समयदेखि गीत-संगीतमा सक्रिय गौचनले त्यो पहिलो नजर, ‘आजभोलि गर्उँ घरैमा’, ‘जूनतारा’, ‘आजभोलि के भो मलाई’, ‘तिम्रो ओँच्चा बरिएको’, न त तिम्रो दोष थियो’ र ‘देश छैन भने बोलका गीत समेटिएको ‘एन्जिला’ बजारमा ल्याएकी हुन् । ‘देश छैन भने’ राष्ट्रप्रति समर्पित गीत रहेको छ ।

एल्बम विमोचन कार्यक्रममा उनले ‘त्यो पहिलो नजर’ गीतको म्युजिक भिडियो पनि सार्वजनिक गरेकी छिन् । चर्चित गायिका कुन्ती मोक्तानले म्युजिक भिडियो सार्वजनिक गरेकी थिइन् । विभिन्न सामाजिक काममा सक्रिय गायिका गौचनले यसअधि पनि ‘एउटा कथा’ गीति एल्बम र थकाली भाषामा पहिलो गीत ‘थासाड लुम्बु’ बजारमा ल्याएकी थिइन् ।

एकसाथ न्यायमा उत्रिंदै २४ मोडल

नेपालकै टप २४ मोडल एकसाथ न्यायमा उत्रिने भएका छन् । टप तथा व्यवसायी उत्कृष्ट मोडल नम्मा श्रेष्ठ, आस्था पोखरेल, सविता कार्की, सुरिमति थापा, विवेक खड्कालगायत मोडल एउटै न्यायमा प्रस्तुत हुने भएका हुन् ।

आउंदो जेठ ११ गते काठमाडौंमा आयोजना हुने दलजित सुदान फेसन रनवे २०१८मा उनीहरू एकसाथ न्यायमा उत्रिन लागेका हुन् । नेपालमै पहिलोपटक १ सय ९२ फिट लामो युसेफ न्याय रेटेजसहित आयोजना हुन लागेको फेसन सो हालसम्पर्क उत्कृष्ट सो हुने दावी आयोजको छ । सोमा नेपालका सुप्रसिद्ध फेसन डिजाइनर दलजित सुदानले तयार पारेका अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका पहिरन प्रस्तुत हुनेछन् । नेक्स्ट मोडल नेपालको व्यवस्थापनमा सो हुन लागेको हो ।

नेक्स्ट मोडल नेपालका अध्यक्ष रवि धमलाले सोले नयाँ पुस्तालाई फेसनप्रति आकर्षित गर्न बताए । १६ महिला र ८ पुरुष मोडलले जफ्रानको जादू, पारदर्शिता र परम्परागत गरी तीन सिक्केलमा आकर्षक फेसन प्रदर्शन गर्नेछन् ।

ब्युटी प्रेजेन्टमा सहभागी हुँदै लिटिल र टिनका विजेता

आँौं लिटिल प्रिन्स एन्ड प्रिन्सेज २०१८ र तेस्रो टिन प्रिन्सेज डिभा २०१८ का विजेताहरू भारत जाने तयारीमा छन् । जुलाई ८ मा भारतको नयाँ दिल्लीमा हुने इन्टरनेसनल ब्युटी प्रेजेन्टमा सहभागी हुन उनीहरू तयारीमा जुटेका हुन् ।

गत चैत २२ गते रेडियन्ट इभेन्ट न्यानेजमेन्टको आयोजनामा आँौं लिटिल प्रिन्स एन्ड प्रिन्सेज २०१८ र तेस्रो टिन प्रिन्सेज डिभा २०१८ कार्यक्रम सम्पन्न भएको

थियो । सो कार्यक्रमका विजेतालाई देशका साथै विदेशमा पनि विभिन्न फेसन सो, ब्युटी प्रेजेन्टमा सहभागी गराउने अवसरान्तर्गत पहिलोपटक भारत लिएर जान लागेको रेडियन्ट इभेन्ट न्यानेजमेन्टका निर्देशक साथै इन्टरनेसनल कोरियोग्राफर राज फैजुले बताए ।

लिटिल प्रिन्सेज २०१८ को उपाधि सुप्रिया महर्जनले जितेकी थिइन् भने लिटिल प्रिन्सको उपाधि नमन मितलले जितेका थिए ।

मेन अफ दी वर्ल्ड असारमा

पुरुष सौन्दर्य प्रतियोगिता ‘मेन अफ दी वर्ल्ड नेपाल २०१८’ हुने भएको छ । जुम इन इभेन्टले आयोजना गर्न लागेको यो प्रतियोगिता फिलिपिन्सको फ्रेन्चाइज भएको पत्रकार सम्मेलनमा बताएको छ ।

इभेन्टन्तर्गत बुटवल, विराटनगर, धरान, काठमाडौं र

चितवनमा अडिसन सम्पन्न भइसकेको छ । स्पान अफ दी वर्ल्ड २०१८ को फाइनल २०७५ असारको पहिलो होपामा होटेल अन्नपूर्णमा हुने बताइएको छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा पुरुष मोडलको क्षमताको विकास गर्न तथा नेपाली युवा मोडललाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा पुर्याउनका लागि प्रतियोगिताको आयोजना गर्न लागेको प्रतियोगिताका सिओ विमल परियारले जानकारी गराए ।

पण्डित बाजेको लौरीको टिजर

पण्डितबाजेको लौरी नामक फिल्मको टिजर सार्वजनिक गरिएको छ । बादी जातिको विषयमा निर्माण गरिएको ग्रामीण परिवेशको फिल्मलाई दीपक ओलीले निर्देशन गरेका हुन् ।

विजय बाराल, सन्ध्या केसी, भोलाराज सापोकोटा, प्रमोद अग्रहरि, मरिष्का पोखरेल, प्रवीण खतिवडा, विशाल पहारी, लोकेन्द्र लेखकलगायत कलाकारले अभिनय गरेको फिल्ममा बदिनी र पण्डितबाजेको सम्बन्ध प्रस्तुत गरिएको बताइन्छ । फिल्ममा विजय बादी र सन्ध्या बदिनीको भूमिकामा छन् । जीविकोपार्जनका लागि बादीले मादल बजाउने काम गर्छन् भने बदिनीले यौन पेसा अंगाल्लो गरेको यथार्थलाई फिल्ममा प्रस्तुत गरिएको निर्देशक दीपकले जानाएका छन् ।

साउन ४ गतेदेखि प्रदर्शनमा आउने फिल्मको स्क्रिप्ट महेश दवाखीले लेखेका हुन् । विक्रम स्वारको कोरियोग्राफी रहेको फिल्म विदुर पाण्डेले खिचेका हुन् । दीपक निर्देशित यसअधिको फिल्म कुम्भकर्ण अहिलेसम्पर्क प्रदर्शन हुन सकेको छैन ।

दायित्वको वार्षिकोत्सवमा

श्रष्टा सम्मान

दायित्व वाड्मय प्रतिष्ठानले आफ्नो १९औं वार्षिकोत्सवमा विभिन्न साहित्यकारलाई सम्मान गरेको छ । वाड्मय शताब्दीपुरुष डा. सत्यमोहन जोशीले प्रा.डा. विष्णुराज आत्रेय र देवीप्रसाद वनवासीलाई ‘दायित्व वाड्मय विशिष्ट सम्मान’ तथा रामबहादुर पहाडी र कलाधर काफ्लेलाई ‘

दायित्व वाड्मय सम्मानावाट सम्मानित गरे । कार्यक्रममा कवि कृष्ण प्रधान १० हजार राशिको हरिकला-गुणाकर दायित्व रचना पुरुस्कृत भए ।

सोही अवसरमा रामप्रसाद अन्तर्वाचारलाई अकार्यकारी अंक पनि सार्वजनिक गरिएको थियो । पोटोस्याक किनारावाट कृतिमाथि प्रा.डा. भागवत ढाकाल र रातको जून कृतिमाथि श्रीओम श्रेष्ठ रोदनले समीक्षात्मक मन्तव्य दिए । रामप्रसाद पन्तमाथि केन्द्रित भएर बिके पालालीद्वारा लेखिएको ‘साहित्य मलिका’ पनि सार्वजनिक गरिएको थियो । शताब्दीपुरुष जोशीले राष्ट्रका विशिष्ट स्रष्टालाई सम्मान गरेर प्रतिष्ठान स्वतः सम्मानित भएको बताए । दायित्व वाड्मय प्रतिष्ठानका सचिव केशवराज पन्तले आफ्ना मातापिता र दिवंगत पत्नीको सम्मानामा एक लाख ६१ हजार एक सय ११ रुपैयाँ राशिको अक्षय कोष स्थापना गर्ने घोषणा गरे ।

कपरेट

ग्लोबल आइएमईको

४ शाखारहित बैंकिङ सेवा

ग्लोबल आइएमई बैंकले यस साता ४ वटा शाखारहित बैंकिङ सेवा सञ्चालनमा ल्याएको छ । बैंकले रूपन्देहीको चरांगे, गुलीको हार्दिनेटा र भेदुवा तथा हटियामा शाखारहित सेवा सञ्चालनमा ल्याएको हो । यससँगै ग्लोबल आइएमई बैंकको शाखारहित सेवाको संख्या ८३ पुगेको छ । कृषि र रेमिटान्स मुख्य आयस्रोत रहेका यी क्षेत्रका बासिन्दाले बैंकिङ सेवा उपभोग गर्ने टाढा-टाढासम्पर्क पुग्नुपर्ने बाध्यतालाई मध्यनजर गरी ग्लोबल आइएमई बैंकले शाखारहित बैंकिङ सेवा सुरु गरेको जनाएको छ । योसहित बैंकका १ सय २९ शाखा, १ सय ३१ एटिएम, ४ एकस्टेन्सन काउन्टर, १४ राजस्व संकलन काउन्टर र ८३ वटा शाखारहित बैंकिङ सेवा पुगेका छन् ।

पोखरामा प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स

प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्सले सोमबारदेखि पोखरा शाखा कार्यालय सञ्चालनमा ल्याएको छ । शाखाको प्रदेश नं. ४ का मुख्यमन्त्री पृथ्वीसुबा गुरुङले उद्घाटन गरेका थिए । शाखा उद्घाटन गर्दै मुख्यमन्त्री गुरुङले जीवन बिमाको सम्भाव्य बजार धेरै भएकाले र बिमा कम्पनीहरूले अन्य जीवन बिमा योजनासँगै स्वास्थ्य बिमा योजनासमेत सञ्चालन गर्नुपर्ने कुरामा जोड दिए । प्रदेशमा यसरी नयाँ बिमा कम्पनी सञ्चालनमा आउँदा थप रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना हुने तथा बिमा बजारलाई समेत थप विस्तार गर्न साधारण पुग्ने उनको भनाइ थियो । पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष विश्वशंकर पालिखेले जीवन बिमालाई सरकारीरस्तबाट अनिवार्य गर्नुपर्ने विचार व्यक्त गरेका थिए । कम्पनीका अध्यक्ष रामबहादुर पाण्डेले कम्पनीले पारदर्शिता र जवाफदेहितालाई पहिलो प्राथमिकतामा राख्दै कार्यकृत गरेका थिए । संस्थागत सुशासनको माध्यमबाट कम्पनीले सफलतापूर्वक जीवन बिमाको अपार्टमेन्ट उभ्याउन सफल हुने उनको दाबी थियो । कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत त्रिशोलाई आफ्नो सञ्जाल विस्तार गर्ने लक्ष्य रहेको जानकारी गराए । दुई अर्ब चुत्ता पुँजी रहेको प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीमा संस्थापक सेयरधनीले १ अर्ब ४० करोड लगानी गरेका छन् । कम्पनीले केही समयभित्र ६० करोड रुपैयाँ बाबरको साधारण सेयर जारी गर्न जनाइएको छ ।

सिद्धार्थ बै

होला त...

रकममा पद्धन पाउनुपर्न भन्दै सोमबार डिनको कार्यालयमा धर्ना समेत दिएका थिए । तर यातायात क्षेत्रको सिन्डिकेटका विरुद्ध कडा कदम चालेको सरकारले निजी मेडिकल कलेजहरूको सिन्डिकेट विरुद्ध भने मौन बसेकोले सरकारको नियत माथि नै प्रश्न उठन थालेको छ । सरकारले प्रत्येक वर्ष शुल्क निर्धारण गर्न गरेको तर मेडिकल कलेजहरूले थप शुल्क लिएर मात्र भर्ना गर्न गरेको तथ्यहरू पहिला पनि सार्वजनिक हुने गरेका थिए । त्यस विषयमा विद्यार्थीहरूले शिक्षामन्त्रीलाई भेटेरै सरकारले तोकेकै शुल्कमा पद्धन पाउनुपर्न भन्दै बढी शुल्क लिने कलेजहरूलाई कारबाही गर्न माग समेत गरेका छन् ।

सरकारले विलिनिकर्ता २२ लाख र बोक्सिकर्ता १२ लाख ३ हजार ७ सय ७६ रुपैया शुल्क निर्धारण गरेको छ भने एमडी एमएसमा सरकारले तोकेभन्दा अतिरिक्त अधिकतम १६ लाख सम्म मेडिकल कलेजहरूले मागेको आरोप विद्यार्थीहरूले लगाएका छन् । सरकारले तोकेभन्दा बढी रकम माने मेडिकल कलेजहरूलाई कारबाही गर्न विद्यार्थीहरूले माग

गरेपनि आजसम्म कुनै कलेजलाई कारबाही भएको छन् । त्यसे त्रिमा विकित्साशस्त्र क्षेत्रमा सेवा र सुधारको माग गर्दै पटक पटक अनशन बसेका डा. गोविन्द केसीले सरकारले निर्धारण गरेको भन्दा बढी रकम माग गर्न निजी मेडिकल कलेजहरूको सम्बन्धन खारेज गर्न सरकारसँग माग गरेका छन् । स्मरण रहोस् अधिकांश मेडिकल कलेजहरूका लगानीकर्ताहरू नेकपा एमाले समर्थकहरू नै रहेका र त्यस्ता कलेजहरूमा नेकपा एमालेका केही नेताहरूको लगानी समेत भएकाले निजी मेडिकल कलेजहरूलाई सरकारले कारबाही गर्न सकेको छन् । निजी मेडिकल कलेजहरूका लगानीकर्ताहरू केही सांसदसमेत रहेका छन् भने नेकपा एमाले, माओवादी केन्द्र र नेपाली कांग्रेसका उच्च तहका नेताहरूको लगानी समेत मेडिकल कलेजमा रहेकोले पहुँचवाको आधारमै उनीहरूले नै सिन्डिकेट लागु गर्दा समेत राष्ट्रवाद दुला डंक पिटने ओली सरकार त्यस्ता कलेजहरूलाई कारबाही गर्न खुद्दा कमाईहरैको छ । बढी रकम माग गर्दा समेत विविधिका पदाधिकारीहरू समेत मौन बसेकाले उनीहरूले समेत सिन्डिकेटलाई मलजल पुऱ्याउँदै आएका छन् ।

सचेत गराउनुपर्न बताउँदै प्रदेशलाई जिम्मेवार बनाउनु हो उपयुक्त समय हो भनेका छन् । मुख्यमन्त्री र मन्त्रिपरिषदलाई सचेत गराउन संघीय सरकारले ढिलो गर्नु नहुने अधिवक्ता भट्टराईको तर्क रहेको छ ।

प्रदेश नं. २ का मुख्यमन्त्री राजतले संविधान विभेदकारी भएको भन्दै संविधान विपरित भाषण गरेका थिए भने मोदी भ्रमणमा राष्ट्रिय भण्डाको आकार समेत विगाइएको थियो । कही दिन पहिल त्रिवेदी भाषणमा राष्ट्रिय भण्डाको आकार कर्को लापरबाहीले विगाइएको हो भन्दै प्रदेश नं. २ का मन्त्रिपरिषदका सचिव जनकपुरका प्रमुख जिल्ला अधिकारीलायत अन्य दुई जनतालाई स्पष्टीकरण सोधेको थियो भने मुख्यमन्त्री राजतलाई भने सचेत सम्म गराइएको थिएन । नेपाल वारका पूर्व उपायका एवं अधिवक्ता टिकाराम भट्टराईले समेत गराउनुपर्न ट्रेक्करो आवश्यकता देखिएको छ ।

संघीय समाजवादी फोरमले भने यस विषयमा केही बोलेको छन् । संविधानले विभेद गरेको आरोहण समेत भएको हुनाले केन्द्रीय सरकारले तत्काल मुख्यमन्त्री राजतलाई सचेत गराउनुपर्न आवश्यकता देखिएको छ । संघीय शासन भएका विश्वका सबै देशहरूमा परराष्ट्रसम्बन्धी सम्पूर्ण अधिकार विषय सरकारमा मात्र हुन्छ तर मोदी भ्रमणमा प्रदेश नं. २ को सरकारले संविधानलाई मिचेर आफै व्यवस्थापन गरेको दाबी अधिवक्ता भट्टराईले गरेका छन् । प्रदेश नं. २ का मुख्यमन्त्रीले गर्ने भाषण परराष्ट्रवाट स्वीकृत डुपुरेमा त्यस्तो नगर र केन्द्रीय सरकारले कमजोरी गरेको भट्टराईको ठहर रहेको छ । यहाँ केन्द्र सरकार समेत चुकेको देखिन्छ ।

बल्ल...

अभिन्दन कार्यक्रममा माओवादी केन्द्रबाट मन्त्री बनाइएकाहरूले उक्त कार्यक्रम नै बहिष्कार गरेका थिए । यसरी एकीकरणको पर्खाइमा रहेका देखिएकोले अहिले नै अहिलेकै अवस्थामा एकीकरण असम्भव जस्तै देखिएको भएपनि पार्टी एकीकरण भएको छ ।

पार्टी एकताका लागि संगठनात्मक हिस्सेदारी चुनाव चिन्ह, माओवादी जनयुद्धको स्वीकारेकिलगायतका विषयहरूमा सहमति हुन सकेको थिएन । प्रधानमन्त्री ओलीको व्यवहारले गर्दा समेत एकतामा दिलाई भएको गुनासो माओवादी केन्द्रले गर्दै थियो । भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीको अभिन्दनका विषयमा प्रधानमन्त्री ओली र माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालका बीचमा कुनै छलफल नै नभएको भन्दै माओवादी केन्द्रले पार्टी एकीकरणका खुद्दा कमाईहरैको छ । बढी रकम माग गर्दा समेत विविधिका पदाधिकारीहरू समेत मौन बसेकाले उनीहरूले समेत सिन्डिकेटलाई मलजल पुऱ्याउँदै आएका छन् ।

सचेत गराउनुपर्न बताउँदै प्रदेशलाई जिम्मेवार बनाउनु हो उपयुक्त समय हो भनेका छन् । मुख्यमन्त्री र मन्त्रिपरिषदलाई सचेत गराउन संघीय सरकारले ढिलो गर्नु नहुने अधिवक्ता भट्टराईको तर्क रहेको छ ।

प्रदेश नं. २ का मुख्यमन्त्री राजतले संविधानलाई स्वीकार, गरि त्यति संविधानको प्रवाधन अनुसार मुख्यमन्त्री बनेका र उनेले संविधान विभेदकारी भएको र संविधानले मधेशी जनतालाई विभेद गरेको अभिव्यक्ति दिएना हुनाले त्यसको चौतर्फी विरोध भएपनि राजतलो पार्टी संघीय समाजवादी फोरमले भने त्यस विषयमा केही नबोलेको हुनाले फोरमले समेत संविधान विभेदकारीले भएको स्वीकार गरेको हो कि भने प्रश्न समेत उबिएको छ । पार्टीले बोल्नु र मुख्यमन्त्रीले बोल्नु अलग अलग विषय हो । संविधान अनुसार मुख्यमन्त्री भएका व्यक्तिले संविधानको मर्म विपरितका कार्य गर्नु र बोल्नु आम नेपाली जनताको अपमान मात्र नभएर अपराध समेत भएको हुनाले केन्द्रीय सरकारले तत्काल मुख्यमन्त्री राजतलाई सचेत गराउनुपर्न आवश्यकता देखिएको छ । संघीय शासन भएका विश्वका सबै देशहरूमा परराष्ट्रसम्बन्धी सम्पूर्ण अधिकार विषय सरकारमा मात्र हुन्छ तर मोदी भ्रमणमा प्रदेश नं. २ को सरकारले संविधानलाई मिचेर आफै व्यवस्थापन गरेको दाबी अधिवक्ता भट्टराईले गरेका छन् । प्रदेश नं. २ का मुख्यमन्त्रीले गर्ने भाषण परराष्ट्रवाट स्वीकृत डुपुरेमा त्यस्तो नगर केन्द्रीय सरकारले कमजोरी गरेको भट्टराईको ठहर रहेको छ ।

सम्पर्क अधिकृत श्रेष्ठका अनुसार दुवै खुद्दा नभएका ७० वर्षीय नागरिक सिए बोल्योले सोमबार बिहान संगरमाथाको सफल आरोहण गरेका छन् । इमाजिन ट्रेक्स एन्ड एस्पिडिसन प्रालिका तर्फबाट आरोहण गरेका विनियौ नागरिक विगत ४० वर्षदेखि संगरमाथाको आरोहण गर्ने प्रयासमा थिए । विनियौ टोलीसँगै नेपाली शेर्पा आरोही तामिल शेर्पा, किली खेचा शेर्पा, आझुरिरिड शेर्पा, टेन्डी शेर्पा र दावा ग्याल्जेन शेर्पाले पनि आरोहण गरेका छन् । सन् २०१५ मा पनि आरोहणका लागि आएका बोयो भूकम्पका कारण आरोहण परिवार्याङ्ग गरी फर्किएका थिए । शारीरिक रूपमा कमजोर भएका नागरिकहरू संगरमाथा आरोहण गरेको यो पाँचौ उदाहरण हो । यसअघि न्युजिल्यान्डका मार्क इनलिसरो तिब्बती मोहडाबाट संगरमाथाको आरोहण गरेका थिए । यो मौसमामा नेपाली महिला आरोही निमा जाझु मैर्पाले संगरमाथा र ह्वोत्सेको आरोहण गरेका वित्तीमान कायम गरेको सम्पर्क अधिकृत श्रेष्ठले जानकारी दिए । शेर्पाले वैशाख १६ गते ल्लोत्से र सोमबार संगरमाथाको आरोहण गरेकी हुन् ।

स्थान कसरी सुरक्षित हुने र भावी नेतृत्व कसरी हत्याउन सकिन्दै भन्नेमा नै जोड दिएका हुनाले पार्टी एकीकरणमा दिलाई भएको एमालेले दाबी गरेको थियो ।

दुवै दलले पार्टी एकताका लागि बनाएका कार्यदलहरूले आ आफ्ना प्रतिवेदन अध्यक्षहरूलाई तुम्हाईसकेका छन् । कार्यदलले केन्द्रीय समिति २ सय ९९ सदस्यीय बनाउने प्रस्ताव गरेपनि दुवै दलका नेताहरूको संख्या बढी भएपछि केन्द्रीय समिति ४ सय ४९ को हाराहारीमा रहने सुत्रले दाबी गरेको छ । चुनावमा पार्टी नै एकीकरण गर्न भनेर जनतामा एकाका हुनाले दबै पार्टीका अध्यक्षहरूले पार्टी एकीकरण गर्नुको विकल्प नभएपनि दुवै अध्यक्षहरूले कसरी हुन्छ एकले अर्केलाई गलाउने रणनीति लिएका हुनाले एकीकरणमा दिलाई भएको राजनीतिक विश्लेषकहरूले बताएका छन् । माओवादी केन्द्रका नेताहरूका अनुसार विभिन्न विवरणमा राजनीतिक विश्लेषकहरूले बताएका छन् । प्रधानमन्त्री ओलीले उत्तरालाई नेपाली उत्तरालाई मोदी भ्रमणमा प्रधानमन्त्री ओलीलाई प्रमाणित गरेको गांधीराम राजनीतिक विश्लेषकहरूले बताएका छन् ।

ओलीको...

रूपमा विरोध प्रदर्शनसम्म गर्न नपाउने ? यो कस्तो लम्पसारवाद हो ? कस्तो चाकडी हो ? सांसद थापाको प्रधानमन्त्री ओलीलाई प्रश्न थियो । स्मरण रहोस् भारतीय प्रधानमन्त्री नेपाल भ्रमण भएका बेला विवेकशील साफ्का पार्टीले आफ्नो पार्टी कार्यालयमा मोदीलाई नेपालमा स्वागत छ तर हामीले नाकाबन्दी विर्सेएका छैन भन्ने व्यानर राखेकोमा त्यो व्यानर प्रधानसम्म जबरजस्ती हटाएको थियो । त्यही व्यानर हटाएकोप्रति सांसद थापाले प्रधानमन्त्री ओलीलाई प्रश्न राखेका थिए ।

सांसद थापाले भने हिजो अर्कलाई लम्पसारवादी भन्ने ओलीलाई आज सुपर